

Gemeenteraad Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp

Toelichting Jaarrekening 2017
Sociaal Domein

Zaaknummer

2240461

Uw kenmerk

Datum

23 mei 2018

Geachte leden van de Raad,

Eén van de centrale thema's uit het jaarverslag 2017 van de gemeente Hengelo is het sociaal domein. Vanwege een sterk toegenomen vraag naar hulp en ondersteuning op het gebied van Jeugd, tegenvallende (eenmalige) inkomsten en extra uitgaven, laat het resultaat over 2017 een fors nadeel van ruim € 3,5 miljoen zien. Dit is bovenop de eerdere bijstelling van de begroting Sociaal domein 2017 in het kader van de 1^e en 2^e Berap. In deze brief gaan we in op de meest opvallende zaken en de stappen die worden gezet om de uitgaven terug te dringen.

In 2017 stond – net als de voorgaande jaren – de zorg en ondersteuning aan onze inwoners voorop. Gezien de kwaliteit en tevredenheid over de geleverde diensten kunnen wij zeggen dat wij daarin geslaagd zijn. Maar op een belangrijk vlak hebben we nog een grote taak. De transities hebben nog niet voor een substantiële afname van kosten of (professionele) ondersteuningsbehoefte geleid. De beoogde efficiëntie, waar het Rijk op anticipeert met extra kortingen op de budgetten van Jeugdhulp en Wmo, zijn in Hengelo – net als in andere gemeenten in Nederland – nog geen realiteit. Sterker nog, de aanvullende kortingen op de budgetten vanuit het Rijk leiden ertoe dat het streven naar budgettair neutrale inkomsten en uitgaven in het sociale domein verder weg in plaats van dichterbij komt.

In de zomer van 2017 is daarom een aanvullend pakket van maatregelen genomen om de extra kortingen op de budgetten op te kunnen vangen. We hebben echter moeten vaststellen dat het uitwerken en het effect van deze maatregelen, langzamer gaat dan verwacht en dat een aantal maatregelen een minder groot effect hebben dan eerder aangenomen.

Jeugdhulp

Daarnaast zijn we met een onverwacht grote stijging van de zorgvraag geconfronteerd. Zo zien wij zowel bij de jeugdhulp een forse toename van het aantal indicaties in de Ondersteuning Zelfstandig Leven en Ondersteuning Maatschappelijke Deelname.

Bij de meeste taken op het gebied van Jeugdhulp is sprake van een zogenaamde open einde regeling, wanneer iemand een indicatie krijgt voor bepaalde zorg, moet hier een gevolg aan worden gegeven. En op het geven van een indicatie heeft de gemeente geen invloed. Er is het afgelopen jaar een fors groter beroep gedaan op jeugdhulp, begeleiding, behandeling en vooral op verblijf, dan vooraf was ingeschat. Dit zijn vaak duurdere vormen van hulp en ondersteuning en het heeft geleid tot het grootste nadeel binnen het sociaal domein.

Het tekort is in 2017 gedempt met een aantal incidentele meevallers, maar valt in structurele zin hoger uit dan de genoemde € 3,5 miljoen in de jaarrekening. In financiële zin zien wij hier een grote opgave, waarbij wij de uitgaven voor jeugdhulp fors terug moeten brengen.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Wmo

Ook bij de uitvoering van de Wmo zien wij een oplopende zorgvraag en daarmee gepaard te hoge uitgaven, zij het dat hier sprake is van een relatief minder grote opgave dan bij de Jeugdhulp. Zo zien wij ook in de Wmo een forse toename van het aantal indicaties in de Ondersteuning Zelfstandig Leven en Ondersteuning Maatschappelijke Deelname in 2017 en ging dat bovendien gepaard met hogere tarieven.

Dit tekort vraagt ook hier om ingrijpende maatregelen. Dit wordt versterkt door het feit dat we verwachten dat het tekort in 2018 en volgende jaren nog verder zal gaan oplopen. Zo moet in lijn met de demografische prognoses bijvoorbeeld rekening worden gehouden met een toename van de zorgbehoefte van circa 10%. Dat heeft gevolgen voor de uitgaven van verschillende vormen van ondersteuning, zoals dagbesteding, ondersteuning bij het reguleren van het dagelijks leven, vervoer, huishoudelijke ondersteuning etc. Daarnaast verwachten wij een negatief effect van het in het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' van kabinet Rutte III opgenomen voornemen ten aanzien van de eigen bijdrage in de Wmo.

Participatie

In 2017 zijn in het kader van de participatiewet geen tekorten ontstaan en worden die voor 2018 niet voorzien.

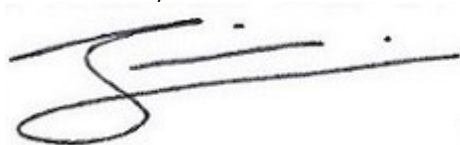
Bijsturing

De hiervoor genoemde trends laten zien dat, zonder bijsturing, in de komende jaren de tekorten nog eens oplopen tot meer dan een verdubbeling van het genoemde tekort van € 3,5 miljoen. Bijsturing op de uitgaven voor zorg en ondersteuning is daarom noodzakelijk.

Het aanpakken van de financiële risico's kan maatschappelijke risico's en pijnlijke keuzes met zich meebrengen. Momenteel worden de mogelijke maatregelen en de gevolgen daarvan, zowel financieel als voor onze inwoners in beeld gebracht. Ambtelijk wordt een procesvoorstel voorbereid waarover wij u op zo kort mogelijke termijn zullen berichten.

In de kaderbrief 2019 – 2022 nemen de maatregelen om het tekort terug te dringen en de uitgaven binnen het sociaal domein te minderen een belangrijke plaats in. In de eerste Berap 2018 zullen wij ingaan op de effecten voor 2018.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.